

Samenvatting

Resultaten GOAB-vragenlijst 2017

oktober 2017

1. Inleiding

Het ondersteuningstraject gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) is met ingang van 1 juni 2017 in opdracht van het ministerie van OCW gestart. Een van de eerste activiteiten was het uitzetten van een online vragenlijst onder alle gemeenten. In deze vragenlijst waren vragen opgenomen over de aansluiting van het voorgestelde ondersteuningstraject op de wensen en behoeften van de gemeenten. Daarnaast zijn er vragen gesteld over het VVE-beleid, waardoor het mogelijk was de stand van zaken rond VVE in beeld te brengen. Afsluitend konden de gemeenten tips geven aan het ministerie van OCW. In deze samenvatting beschrijven wij de belangrijkste uitkomsten.

Respons

In totaal hebben 244 van de 388 gemeenten de vragen beantwoord, een respons van 63%. Dit is een hoge respons voor een digitale vragenlijst. Bij gemeenten die de vragenlijst niet hadden ingevuld, is gevraagd naar de redenen van het niet-invullen. Als redenen voor het niet-invullen werden genoemd: vakantie, ziekte, een fusie of samenwerking met omliggende gemeentes en de stapeling van vragenlijsten. Om het overzicht nog completer te krijgen, is aan de non-respondenten via de kenniskringen in september/oktober 2017 gevraagd om de gevraagde gegevens alsnog middels een verkorte vragenlijst te leveren.

2. Stand van zaken GOAB/VVE-beleid

Het blijkt dat het grootste deel van de gemeenten het GOAB/VVE-beleid heeft beschreven. Dat is een zeer positief gegeven. Het uitwerken van het beleid levert voor de gemeenten meer problemen op. Ruim de helft van de gemeenten heeft namelijk moeite met het formuleren en meetbaar maken van resultaatafspraken en het monitoren en evalueren van het GOAB-beleid. Ook zullen gemeenten de komende jaren hun beleid moeten actualiseren als gevolg van wijzigingen in de wet- en regelgeving en de herverdeling van middelen. In het ondersteuningstraject wordt hier ruimschoots aandacht aanbesteed.

De meeste gemeenten zijn tevreden over de inhoud van hun VVE-beleid. De grootste gemeenten oordelen positief en de kleinere gemeenten oordelen wat minder positief. De hoogte van het beschikbare VVE-budget in de gemeente zal zeker van invloed zijn geweest bij het beantwoorden van deze vraag.

Knelpunten

Meer dan de helft van de respondenten geeft aan financiële knelpunten te ervaren in de uitvoering van het GOAB/VVE beleid. Dit is een herkenbaar signaal vanuit de ondersteuning van de G37 en vanuit de kenniskringen in de periode 2012-2016. De afgelopen jaren hebben veel gemeenten aangegeven moeite te hebben met de onduidelijkheid over de nieuwe wet- en regelgeving. Er was en is een grote onzekerheid over het toekomstig beleid en de toekenning van de budgetten en mede

daarom blijven gemeenten voorzichtig met hun OAB beleid. Binnen het ondersteuningstraject zijn wij zo actueel mogelijk in de informatievoorziening over het beleid, de regelgeving en budgetten, onder andere door middel van kennisdeling binnen de kenniskringen en via de website.

Een ander knelpunt betreft de samenwerking met lokale partners. Ruim een derde deel geeft aan problemen in de samenwerking te ervaren. Ook dit onderdeel krijgt een plek in het ondersteuningstraject.

Zomerscholen en/of Schakelklassen

Met name in de G37 gemeenten en in een deel van de G86 gemeenten is beleid geformuleerd op het gebied van Zomerscholen en/of Schakelklassen. In totaal gaat het om circa een kwart van de respondenten. Dit is een aanzienlijk deel, aangezien dit onderdeel niet wettelijk verplicht is. Afhankelijk van het (toekomstige) overheidsbeleid wordt bepaald hoeveel aandacht het beleid op dit terrein in het huidige ondersteuningstraject zal krijgen.

Werkervaring op het gebied van GOAB

De helft van de ambtenaren geeft aan minder dan vijf jaar ervaring te hebben op het gebied van GOAB. Dit betekent dat de informatievoorziening in de kenniskringen, via de website en nieuwsbrieven de nodige aandacht moet krijgen. Starters willen zich zo snel mogelijk inwerken en hebben meestal een informatietekort op GOAB-terrein. Binnen de kenniskringen wordt gekeken of er mogelijk "maatjes" gevonden kunnen worden. En uiteraard is het onderwerp van bespreking voor de maatwerkondersteuning.

3.De inhoud van het ondersteuningstraject

Gemeenten noemen de volgende onderwerpen als gewenste inhoud van de ondersteuning:

- Resultaatafspraken
- Doorgaande lijn
- Informatie landelijk beleid, actualiseren beleid, harmonisatie
- Financiën/budgetten
- Ouderbetrokkenheid
- Bredere aanpak
- VVE-aanbod kleine kernen

Binnen het ondersteuningstraject krijgen de genoemde onderwerpen een plaats binnen de kenniskringen, door middel van handreikingen, aparte bijeenkomsten en de website.

Welke vorm van ondersteuning

De meeste genoemde gewenste ondersteuningsvormen zijn de regionale kenniskringen en de G37-kringen. Ook de website wordt vaak als ondersteuningsvorm aangehaald. Ondersteuning op maat volgt hierna.

Wij zijn gestart met het verbeteren en vernieuwen van het ondersteuningsaanbod. De website is al onder handen genomen, deze is namelijk geheel vernieuwd op 05-10-2017 in de lucht gegaan.

In het ondersteuningstraject zijn de volgende nieuwe ondersteuningsvormen opgenomen:

- themabijeenkomsten,
- speciale expertbijeenkomsten voor nieuwe onderwerpen,
- de werklabs voor starters en
- digitale nieuwsflitsen.

Gemeenten hebben aangegeven de keuze voor aparte themabijeenkomsten het meest interessant te vinden, gevolgd door de speciale bijeenkomsten en de werklabs voor starters.

De werklabs voor starters waren bedoeld voor gemeenten die voor het eerst GOAB-budget zouden ontvangen. Echter, in 2018 zijn er geen gemeenten die voor het eerst GOAB-budget krijgen omdat 2018 een overgangsjaar is.

Het plan is om toch met werklabs te starten voor de beginnende ambtenaren op GOAB-beleid, aangezien het gemiddeld aantal jaren ervaring van de ambtenaren klein is en er veel personeelwisselingen plaatsvinden.

De informatiemiddelen

De nieuwsbrieven zijn het meest favoriete informatiemiddel. Per kenniskring werd in het vorige traject nieuws overgebracht en een deel werd per e-mail via OCW/Oberon/kenniskringbegeleider verstuurd. Het plan is om het nieuws nu gestructureerd in een nieuwsflits aan elke gemeente tegelijk te mailen en tegelijk op de website te plaatsen. Hierdoor zullen gemeenten de website vaker bezoeken en ontvangen zij hetzelfde nieuws op het zelfde tijdstip.

Op de vraag naar de behoefte aan ondersteuning via social media wordt de website het meest geantwoord. Andere vormen van social media, zoals Twitter, zijn minder gewenst. In de loop van het traject wordt bekeken welke inzet van deze andere vormen van social media effectief en efficiënt is.

De tips voor het ministerie

De gemeenten gaven aan het einde van de vragenlijst tips voor het ministerie van OCW. Uit deze tips kwam het volgende duidelijk naar voren: gemeenten willen tijdig geïnformeerd zijn, willen duidelijkheid en eenduidigheid en gemeenten willen in een vroegtijdig stadium meedenken over het beleid. En daarnaast wordt aandacht gevraagd voor de problematiek van de kleinere gemeenten.